

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Філологічний факультет
Кафедра германської філології

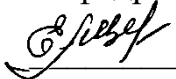

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВНОЇ ПРАКТИКИ

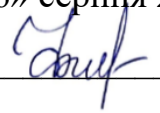
Ступінь бакалавра
Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта
Предметна спеціальність: 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))
ОП: «Англійська та друга іноземна мова (німецька)»

2022– 2023 навчальний рік

Розробники: Щербакова О.Л, ст.викладач кафедри англійської мови і літератури, доктор філософії в галузі освіти (Щербакова О.Л.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри германської філології

Протокол № 1 від «26» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри (Філіпп'єва Т.І.)

«26» серпня 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень (ступінь)	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта	Нормативна/ Варіативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання –	Предметна спеціальність (спеціалізація): 014.021 Середня освіта (Мова і література (англійська)), англійська мова і література	<i>Рік підготовки:</i>	
		1	
		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин - 180		4	
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 0,0 самостійної роботи студента - 180	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>		
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		<i>Лабораторні</i>	
			-
		<i>Самостійна робота</i>	
		180	
	Вид контролю: залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год.: 8 год. – аудиторні заняття, 74 год. – самостійна робота (% / %).

Мета та завдання навчальної дисципліни

Згідно з навчальним планом на 2 курсі передбачена професійно-орієнтована безвідривна практика.

Метою практики є ознайомлення та спостереження за навчальним процесом у молодшій та середній школі, за процесом формування іншомовної комунікативної компетенції учнів різних класів (5-9), проведення психолого-педагогічних спостережень за учнем та учнівським колективом.

Під час професійно-орієнтованої практики студенти мають опанувати розроблення проектів мотиваційного етапу навчального заняття, прийоми мотивації до вивчення англійської мови у школі учнями 5-9 класів, шляхом проведення імітаційних ігор з мотивувальною частиною заняття, опрацювання навчальних програм з іноземної мови та навчально-методичної документації. Практика проходить на базі факультету іноземної філології та частково на базі шкіл міста.

Навчальна педагогічна практика на 2 курсі - важлива невід'ємна складова частина підготовки висококваліфікованого вчителя англійської мови, має вмотивувати студентів для набуття ґрунтовних знань з психології, педагогіки й методики. Мета практики — опанувати навичками мотивації школярів до вивчення іноземної мови, а саме англійської.

Мета курсу «Професійно-орієнтовна практика» – набуття студентами уявлень про характер, зміст, форми, методи навчально-виховної роботи в школі, про функціональні обов'язки учителів іноземної мови.

Завдання «Професійно-орієнтовна практики»:

1. Вивчити специфіку організації навчально-виховної роботи в умовах різних типів шкіл.
2. Оволодіти вміннями планувати і вести виховну роботу у позаурочний час у класі, групі продовженого дня.
3. Оволодіти методами і прийомами вивчення вікових та індивідуальних особливостей учнів.
4. Засвоїти основні форми, методи і засоби позакласної виховної роботи.
5. Формувати професійну спрямованість, інтерес до педагогічної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- як, використовуючи теоретичні положення, провідні ідеї педагогічної науки, будувати навчально-виховний процес на практиці;
- як враховувати при цьому можливості і умови конкретного виховного закладу, особливості вихованців і свої власні;
- особливості організації навчально-виховної роботи у ЗОШ;
- концептуальні підходи у сучасній педагогіці;
- логіка та методика наукового дослідження;

- науковий апарат дослідження.

В процесі практики студенти вищого навчального закладу повинні **оволодіти вміннями:**

- спостерігати та аналізувати різні форми позакласної та позашкільної виховної роботи;
- визначати конкретні виховні завдання, виходячи з загальних цілей виховання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей школярів, планувати виховну роботу в класі, групі продовженого дня;
- організувати дитячий колектив на виконання поставлених завдань визначати послідовність роботи, залучати актив, допомогти вибрати найбільш ефективні прийоми та методи, організувати контроль та підведення підсумків роботи;
- вивчити особистість школяра та колектив дітей в умовах класу, групи продовженого дня;
- проводити окремі види позакласної виховної роботи з учнями: бесіди, інформаційні години.
- вести документацію відповідно до основних нормативних документів щодо організації навчально-виховної роботи у закладах освіти;
- аналізувати свою практичну діяльність і досвід навчально-виховної роботи в Робочому зошиті практиканта.
- узагальнювати передовий досвід вчителів-предметників і класних керівників, відобразити результати спостережень в Робочому зошиті практиканта.
- збирати матеріал з теми науково-методичного дослідження та теми курсової або бакалаврської роботи.
- виконувати психолого-педагогічні дослідження: вивчає психологічні аспекти виховної діяльності окремих учнів, мотивацію навчання, особливості педагогічного спілкування.
- вивчає наукову літературу з фаху.
- готувати звітні матеріали.
- спостерігати та аналізувати різні форми позакласної та позашкільної виховної роботи;
- визначати конкретні виховні завдання, виходячи з загальних цілей виховання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей школярів, планувати виховну роботу в класі, групі продовженого дня;
- організувати дитячий колектив на виконання поставлених завдань визначати послідовність роботи, залучати актив, допомогти вибрати найбільш ефективні прийоми та методи, організувати контроль та підведення підсумків роботи;

- вивчити особистість школяра та колектив дітей в умовах класу, групи продовженого дня;
- проводити окремі види позакласної виховної роботи з учнями: бесіди, інформаційні години.

Загальнопредметні

- здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, володіння високою мотивацією до виконання професійної діяльності у галузі освіти;
- виконувати навчально-дослідницькі завдання;
- організовувати виховну роботу засобами іноземної мови.

Фахові:

- Уміння обґрунтувати та розробити специфіку, структуру, особливості підготовки і проведення уроку іноземної мови. Знання вимог до сучасного уроку іноземної мови у початковій школі.
- Уміння застосовувати систему методичних засобів, за допомогою яких забезпечується успішне проведення уроку іноземної мови.
- Уміння обґрунтувати та розробити специфіку, структуру, особливості підготовки і проведення уроку іноземної мови з учнями різної вікової категорії.
- Знання вимог до сучасного уроку іноземної мови у школі.
- Вміння виявляти та розвивати потенційні можливості дітей шляхом виконання творчих вправ, дискусій, рольових ігор, вікторин.
- Вміння використовувати додатковий матеріал з теми, що вивчається, розвивати комунікативні навички учнів, використовувати наочність і технічні засоби навчання, удосконалювати техніку читання, аналізувати прочитане, ставити питання, розв'язувати монологічне та діалогічне мовлення учнів, об'єктивно оцінюючи знання й уміння дітей шкільного віку.
- Уміння розробляти нестандартні уроки, уроки-диспути, ігри, дискусії засобами використання інтегрованого матеріалу та зразків автентичної або адаптованої літератури.
- Навички вміло використовувати невербальні послання у процесі міжособистісної взаємодії, у роботі з колегами, учнями та їх батьками.
- Уміння швидко та ефективно вирішувати конфліктні ситуації; протистояти маніпулятивним впливам; підбирати найбільш ефективні стилі взаємодії з іншими людьми.
- Вміння складати характеристику групи, прогнозувати динаміку розвитку малої групи.
- Знання сутності понять «лідерство» та «управління».

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Теоретичні основи навчально-виховної роботи у школі.

Кредит 2. Ознайомленні з основними видами планування вчителя англійської мови. Планування уроку з англійської мови.

Кредит 3. Планування виховної роботи класного керівника. Заходи виховної роботи з англійської мови.

Кредит 4. Основні завдання та проблемні питання в роботі з класом. Психолого-педагогічна характеристика класу.

Кредит 5. Відомості про учнів. Психолого-педагогічна характеристика учня.

Кредит 6. Основні напрямки позакласної виховної роботи.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин / 6 кредитів ECTS.

4. Структура навчальної дисципліни

Кредити	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
Кредит 1. Теоретичні основи навчально-виховної роботи у школі.	30					30
Кредит 2. Ознайомленні з основними видами планування вчителя англійської мови. Планування уроку з англійської мови.	30					30
Кредит 3. Планування виховної роботи класного керівника. Заходи виховної роботи з англійської мови.	30					30
Кредит 4. Основні завдання та проблемні питання в роботі з класом. Психолого-педагогічна характеристика класу.	30					30
Кредит 5. Відомості про учнів. Психолого-педагогічна характеристика учня.	30					30
Кредит 6. Основні напрямки позакласної виховної роботи.	30					30
Усього	180					180

6. Види індивідуальної роботи

№ з/п	Назва теми
1	Провести виховну годину «Давайте познайомимось»
2	Надати допомогу в оформленні класного кутка
3	Провести екскурсію на природу "Весняна пора у Миколаєві"
4	Організувати захід: «Нехай квітне наше подвір'я» (по висадці насіння квітів).
5	Провести залікову виховну годину «Культура країни, мова кої вивчається».
6	Провести розважальну програму «Звичай народів світу».
7	Організувати конкурс на знання іноземної мови.
8	Провести індивідуальну бесіду: "Як берегти книгу".
9	Участь в загальношкільному конкурсі
10	Організувати виставку творчих дитячих робіт «Весняні барви».
	Разом

7. Методи навчання

Під час вивчення курсу «Професійно-орієнтовна практика» застосовуються такі методи навчання, розв'язування педагогічних задач або творчих завдань під час самостійної роботи, складання графічних схем для узагальнення теоретичного матеріалу, тестування, анкетування.

8. Методи контролю

- Метод усного контролю.* Етапи усного опитування: постановка викладачем питань (завдань) з урахуванням специфіки предмета і вимог програми; підготовка студентів до відповіді і викладення своїх знань: корекція і самоконтроль викладених знань під час відповіді; аналіз і оцінка відповіді.
- Метод письмового контролю* (письмові контрольні роботи, письмові заліки тощо).

9. Вимоги дозвітної документації

Перелік документації, яку студенти освітнього ступеня «бакалавр» повинні вести під час спедпрактики:

- Щоденник спостережень;
- Аналіз шкільного курсу англійської мови;
- Аналіз спостережень за учнем;
- Аналіз спостережень за класом.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	600
100	100	100	100	100	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-90	B	добре	
65-79	C		
55-64	D	задовільно	
50-54	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендована література

Базова

1. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах №161:// Збірник законодавчих та нормативних актів про освіту. Випуск 1. - К., 1994. С. 139-193.

- 2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів освіти України: Наказ Міністерства освіти України від 8 квітня 1999 р. № 93 // Збірник законодавчих та нормативних актів про освіту. Випуск 1. - К., 1994. - С. 139-153.
- 3.Буряк В. «Формування методологічної культури майбутнього вчителя» - К., "Рідна школа" 2005 р. - С. 3-7.
- 4. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір. // Інструктивний лист. - К. 2004 р.
- 5. Державна програма розвитку освіти на 2005-2007 рр. з врахуванням положення концепції досконалості європейського фонду управління якості. // Указ Президента України від 04.07.2005 р. № 10.13 - К. 2005 р.
- 6. Зязюн І.А. Педагогіка добра: ідеали і реалії: Наук.-метод. Посібник. - К.: МАУП, 2000 р.

Додаткова література

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: підручник / 558 с.– К.: Либідь, 1998. –А. М. Алексюк.
2. Бобрицька В. І. Професійна підготовка майбутнього вчителя в реаліях процесу –реформування вищої освіти / В. І. Бобрицька // Наук. записки НПУ ім. М.П. Драгоманова. С. 14-24.– № 59. –2005.
3. Бондар В. Термінологічний бум у педагогіці: методологічний аналіз / Володимир Бондар С. 7-10.–// Шлях освіти. – 2001. – № 4.
4. Бордовская А. В. Диалектика педагогического исследования: логико-методологические СПб.: СПбГПУ, 2001.–проблемы.
5. Ваховський Л. Ц. Методологія досліджень історико-педагогічного процесу: постановка С. 7-11.– 2005. – №2. –проблеми // Шлях освіти .
6. Гончаренко С., Кушнір В. Педагогічний процес з погляду філософії ХХІ ст. // Шлях освіти С. 2-7.– 2005. – № 3. –.
7. Гончаренко С., Кушнір В., Кушнір Г. Методологічні знання як виявлення С. 2-8.– № 3. – 2007. –фундаменталізації професійної підготовки вчителя // Шлях освіти. 30
8. Дічек Н. П. Біографічний метод як інструмент дослідження вітчизняної історії педагогіки С. 15-20.– №4. – 2001. –/ Наталія Дічек // Шлях освіти .
- 10.Кловак Г. Т. Основи педагогічних досліджень: навч. посібник для студентів вищих навч. 260 с.– Чернігів: Держ. центр наук.-тех. І екном інформації, 2003. –пед. закладів / Г. Т. Кловак.
- 11.Лавриченко Н. М. Методологічні засади порівняльно-педагогічних досліджень // Шлях С. 17-23.– 2006. – № 3. –освіти.
- 12.Основні засади розвитку вищої освіти України / за ред.\ С. М. Ніколаєнка. – Тернопіль, 321 с.–2006.

- 13.Савченко О. Я. Цілі і цінності реформування сучасної школи // Шлях освіти. – 1996. – С. 20-24.–№1.
- 14.Селевко Г. К. Энциклопедия образовательных технологий : в 2-х т. технологий, 2006.
- 15.Сластенин В. А. Введение в педагогическую аксиологию: учеб. пособие для студентов М.: Изд. Центр "Академия",–высших учеб. пед. заведений / В. А. Сластенин, Г. И. Чижаква. 192 с.–2003. – 2005. –
- 16.Хоружа Л. Л. Проектна культура вчителя: етичний компонент // Шлях освіти . С.11-16.–№ 2.
17. Цехмістрова Г.С. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник / Г.С. Цехмістрова, 2-е вид. допов. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. – 352 с.

Додаток

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ ПРАКТИКАНТА

Студент-практикант виконує таку організаційну роботу:

1. Бере участь у роботі Настановчої конференції практики на філологічному факультеті.
2. Знайомиться з навчально-виховною роботою навчального закладу – бази практики.
3. Знайомиться із структурою навчального закладу, організацією навчально-виховного процесу в ньому, здійснення керівництва навчально-виховною роботою шляхом бесід з адміністрацією, вчителями, класними керівниками.
4. Практикант аналізує плани роботи школи, календарні плани вчителів іноземної мови, плани виховної роботи класних керівників, плани роботи секцій іноземної мови, розклад навчальних занять.
5. Вивчає матеріальну базу навчального закладу, знайомляться з особовими справами учнів, класними журналами.
6. Відвідує та аналізують уроки, позакласні та виховні заходи в прикріплених класах.
7. Формує звітну документацію, оформляє Робочий зошит практиканта.
8. Обирає тему науково-методичного дослідження з фаху, обговоривши її з керівниками практики від кафедр факультету та університету і вчителем іноземної мови.
9. Результати ознайомлення фіксуються у Робочому зошиті практиканта.
10. На основі вивчених документів, студент-практикант разом з керівниками практики від університету та навчального закладу, складає Індивідуальний план на весь період практики, який включає такі розділи:
 - організаційну роботу (початковий етап практики
 - перший тиждень);
 - навчальну роботу;
 - позакласну роботу;
 - виховну роботу;
 - методичну роботу;

- науково-дослідну роботу.

План записується в Робочий зошит практиканта, затверджується керівником практики від кафедр факультету іноземної філології протягом першого тижня практики у погодженні з іншими керівниками практики (зразок оформлення індивідуального плану див. у додатках).

Зміст методичної та науково-дослідної роботи студента-практиканта:

1. Бере участь у шкільних виробничих нарадах, засіданнях методичного єднання, семінарах класних керівників.
2. Систематично аналізує свою практичну діяльність і досвід навчально-виховної роботи в Робочому зошиті практиканта.
3. Узагальнює передовий досвід вчителів-предметників і класних керівників, відбиває результати спостережень в Робочому зошиті практиканта.
4. Збирає матеріал з теми науково-методичного дослідження та теми курсової або бакалаврської роботи.
5. Виконує психолого-педагогічні дослідження: вивчає психологічні аспекти навчально-виховної діяльності окремих учнів, мотивацію навчання, особливості педагогічного спілкування.
6. Вивчає наукову літературу з фаху.
7. Готує звітні матеріали.
8. Подає звіт про виробничу (педагогічну) практику на підпис і оцінювання вчителям-предметникам та класному керівникові; отримує і засвідчує відповідні характеристики.

Зміст виховної роботи студента-практиканта:

1. Вивчає рівень вихованості учнів класу, стан дисципліни.
2. Виконує план-графік виховної роботи з учнями класу.
3. Проводить індивідуальну роботу з педагогічно занедбаними школярами, зустрічається з батьками учнів.
4. Знайомиться з веденням класного журналу, допомагає класному керівникові у перевірці учнівських щоденників.

Зміст позакласної роботи студента-практиканта:

1. Вивчає план спортивно-масової роботи школи на навчальний рік.
2. Знайомиться з Положенням про внутрішню шкільну та районну (міську) спартакіаду школярів.
3. Проводить заняття в спортивній секції з виду спорту, допомагаючи вчителю фізичної культури.
4. Допомагає вчителю фізичної культури організовувати і проводити позакласні та загальношкільні форми фізичної культури.
5. Самостійно проводить контрольний позакласний захід з іноземної мови.

Зміст завершального етапу практики студента-практиканта:

1. Здає звітну документацію керівникам практики для перевірки й оцінювання.
2. Бере участь у роботі Звітної конференції з практики.